

**UDSKRIFT AF
FORHANDLINGSPROTOKOLLEN FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR VESTSJÆLLAND**

Den 28. marts 2017 kl. 10.00 afholdt Fredningsnævnet for Vestsjælland bestående af formanden, dommer Ole Stryhn, det af miljø- og fødevareministeren udpegede medlem, Rolf Dejløw, samt det af Holbæk Kommune udpegede medlem, Gunner Nielsen, offentligt møde på Hegnegården, Næsbyvej 28, Orø, 4300 Holbæk.

Som referent fungerede juridisk sekretær Peter Sejersen.

Der foretoges:

FN-VSJ 104/2016 Forslag til fredning af Orøs marine forland.

Sagsrejseren, Danmarks Naturfredningsforening (DN), var mødt ved fredningsmedarbejder Henrik Jørgensen og fra lokalafdelingen Carsten Lambrecht.

For Miljøstyrelsen mødte Else Marie Stamphøj, Lars Thiim og skovrider Jens Peter Simonsen.

For Holbæk Kommune mødte naturmedarbejder Bente Meehan og landinspektør Michael Leth-Espensen.

TV Øst samt Nordvestnyt var mødt.

Følgende lodsejere var mødt, jf. lodsejerlisten (bilag 1 til fredningsforslaget):

- nr. 1: Niels Svenning Larsen, Anneksgård;
- nr. 6: Fritz Oskar Wilhelm Møllnitz;
- nr. 8: Susanne Lykke Petersen;
- nr. 10: Naturstyrelsen Vestsjælland v/ skovrider Jens Peter Simonsen;
- nr. 12: Jette Maja Porting, Hegnegården;
- nr. 13: John Porting, Hegnegården;
- nr. 14: Birthe og Lars Holten, Svalegården;
- nr. 18: Sven Jensen Seiberg og Charlotte Seiberg, Næsgård;
- nr. 19: Hanne Stissing Heiselberg og Tue Heiselberg;
- nr. 20: Henning Deurell;
- nr. 21: Trine Ring Ipsen og Sissie Stoltze, Enghaven 29, Næsby, Orø;
- nr. 25: Niels Nørbygaard og Gurli Fuchs;
- nr. 29: Lasse og Gitte Busch Clausen, Østre Strandvej 70;
- nr. 30: Grundejerforeningen Enghaven, Orø, v/ formand Ove Sørensen m. fl.;
- nr. 32: Grundejerforeningen Orøgård v/ Bente Porsby;
- nr. 36: Renee Jensen;
- nr. 37: Michael Lillelund Petersen og Tina Lundsteen Larsen;
- nr. 41: Heidi Fog og Karsten Fog;
- nr. 42: Ole Mogens Falck.

Derudover var mødt følgende interesserede:

Henrik Berg, Egebakken 8, Orø;
Ulla Fersløv, Snavevej 7, Næsby, Orø;
Birgitte Larsson, Fresiavej 12, Orø;
Carin Brandt, Snavevej 8, Næsby, Orø;
Kjeld Grandal, Strandvej 46, Orø.

Formanden, dommer Ole Stryhn, indledte mødet og henledte opmærksomheden på virkningerne af offentliggørelsen af fredningsforslaget i Statstidende den 22. februar 2017, der bevirker, at status quo skal opretholdes fra dette tidspunkt, dog således at der kan søges om dispensation hos fredningsnævnet. Hvis fredningsforslaget gennemføres, vil der blive tale om mulighed for erstatning. En fredningssag kan strække sig over 2 år med mulighed for forlængelse med 2 år. En fredningsafgørelse vil kunne påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Formanden satte en frist til **28. juni 2017** til fremsættelse af indsigelser. Det blev samtidig tilkendegivet, at mødet i dag i første omgang handler om, at nævnet kan danne sig et indtryk af fredningsforslaget og holdningen hertil samt foretage en besigtigelse af dele af det foreslåede fredningsområde. Selv om der er lejlighed til at komme med indsigelser mv. på mødet, og der tages referat fra mødet, bedes indsigelser, ændringsforslag mv. så vidt muligt uddybet og fremsendt skriftligt til nævnet og inden udløbet af fristen den **28. juni 2017**. Det kan på et senere tidspunkt blive aktuelt med en eller flere besigtigelser.

Henrik Jørgensen redegjorde for fredningsforslaget og dets baggrund samt formål mere generelt. Marint forland betyder egentlig hævet havbund. Orø hævede sig efter istiden ca. 3,5 m. og herved opstod det marine forland, der har været afgræsset af kvæg, hvorved det blev holdt åbent over strækningen A-D og holmene, jf. kortbilag 1a. Ca. 141 ha. ud af i alt 188 ha. er beskyttet natur, der via fredning vil kunne plejes via en plejeplan, der vil beskytte mygblomst, grønbroget tudse samt den nyopdagede kildevælds vindelsnegl. På Næsset vil landbrugsarealer blive inddraget under fredningen. Tagrørene på Forklædet vil blive holdt nede, og der vil på Anneksgården blive etableret forbud mod flerårige udsigtshæmmende beplantning. Holmene skal fredes for at opnå beskyttelse i ynglesæsonen, dog med ubegrænset adgang for ejere og forpagtere. Grøften er ikke blevet rensset op i lang tid, hvilket har affødt skade på grøftesystemet, der skal reetableres.

Med hensyn til de enkelte bestemmelser i forslaget bemærkede Henrik Jørgensen, at nåletræsbeplantningen skal ryddes. DN ønsker endvidere, at der skal anlægges stier i form af enkle trampestier, der afmærkes, hvilket kan begrunde en rimelig god erstatning. Naturplejen vil påvirke Holbæk Kommune, der skal udarbejde en plejeplan inden 2 år efter gennemførelsen af fredningen.

Sven Seiberg, lodsejer nr. 18, Næsgård, påstod bevoksningen opretholdt og påstod tillige ret til gendyrkning af vedvarende græsarealer.

Holbæk Kommune v/ Bente Meehan bemærkede, at der er mangel på kreaturer til afgræsning, men Forklædet har været nogenlunde afgræsset i år. De fleste af de af fredningsforslaget omfattede arealer er allerede beskyttet, og derfor er Holbæk Kommune ikke medsagsrejsere. Der kan allerede nu færdes på den eksisterende "Orø Trampesti", og derfor er der intet behov for en ny sti langs vandet, jf. stikortet. En ny trampesti med den påtænkte placering vil nødvendiggøre spange over dele af strækningerne på østkysten. Der kunne i stedet eventuelt etableres adgang til vandet med evt. siddepladser. Anlægsudgifterne vil beløbe sig til skønsmæssigt ca. 2 mio. kr. + 65.000 kr. pr. år i plejeudgifter, hvilke udgifter kommunen bør erstattes, ligesom en plejeplan for området bør være længelevende end nævnt i § 10.

Miljøstyrelsen v/ Else Marie Stamphøj udtalte, at styrelsen ikke vil modsætte sig fredning, da dette

vil indebære en pleje af området på sigt, men en fredning bør ikke spænde ben for, at det gode samarbejde, der er mellem lodsejerne og Holbæk Kommune, kan fortsætte. Det er hensigtsmæssigt, at der fastholdes en kystnær stiforbindelse. Det fremgår af fredningsforslagets § 4, at nogle arealer skal overgå til vedvarende græs. Bestemmelsen er uklar, da det ikke fremgår entydigt, om arealerne kan omlægges til vedvarende græs. Det er styrelsens synspunkt, at en fastholdelse i vedvarende græs klart skal understøtte vigtige naturlokaliteter, hvilket der ikke er redegjort for i forslaget. Bestemmelsen i § 4 synes derfor ikke at være velbegrundet. På samme måde ses det ikke at være velbegrundet, hvorfor fredningsforslaget indeholder et beplantningsforbud på et par arealer, og hvorfor et mindre areal med nåletræer skal afdrives.

Lars Holten, lodsejer nr. 14, Svalegården, beklagede, at man DN i sin tid har besigtiget hans ejendom uden forespørgsel. Samarbejdet med Holbæk Kommune v/ Bente Meehan har i modsætning til DN's metode været forbilledlig igennem årene. Der er tale om fredning af 13 % af øens samlede areal på 1.460 ha. Der eksperimenteres med tudseynglen også på hans areal. Mygblomsten er overeksponeret i forhold til fredningen. En trampesti igennem det marine forland på hans ejendom vil forstyrre fuglelivet i sivskoven, som er permanent sumpet og derfor utilgængelig. Hvorfor forstyrre denne biotop, når der forløber en farbar sti parallelt lidt ovenfor? Han ønsker det skriftlige indlæg, han har sendt til nævnet, lagt på nævnets hjemmeside.

Michael Lillelund Petersen, lodsejer nr. 37, kendte intet til en trampesti henover hans grund. Må han fjerne hunde fra sin grund, hvis der etableres en trampesti på denne? Hvorfor skal der være græseng over det hele? Han synes, at forslaget er for højtravende og for vidtgående. Må han beskære en sti ned til vandet hvis fredningen gennemføres? Han er enig med kommunen, men ikke DN.

Lasse Buch-Clausen, som ikke er lodsejer i det foreslåede fredede område, takkede Bente Meehan for god forvaltning af området. Der skal tages mere hensyn til fuglelivet, herunder også ørne og falke. Det påtænkte stisystem vil reducere fuglelivet generelt.

Ove Sørensen, formand for Grundejerforeningen Enghaven, udtalte, at den grønbrogede tudse nok er væk. En alternativ mulighed for teltslagning vil kunne påvirke campingpladsen og dens eksistens, hvilket ikke bør være en følge af fredningen. Der er slået et for stort brød op. Han ønsker det skriftlige indlæg, han har sendt til nævnet, lagt på nævnets hjemmeside.

Henrik Persson fra samme forening bemærkede spørgende, hvad der adskiller Enghaven fra foreningen Orøgård og andre sommerhusområder på øen, siden man vil frede den og ikke de andre? Er Enghaven således ganske unik?

Sven Seiberg oplyste videre, at han bliver berørt af fredningsforslaget på hele sit areal. Forslaget sætter alvorlige grænser for naturplejen på øen. Stiforløbsplanen - 10 meter fra eksisterende stiforløb - vil udelukke fremtidig naturpleje fra hans side. En evt. ny ejer vil med den nye fredning være uinteressert i egen naturpleje/afgræsning, men blot henvise til kommunens plejepligt. Hegnet, der allerede er strøget af kortet, bilag 1 a, dækker for udsyn til Kyndbyværket og udgør en glimrende biotop for faunaen. Hvem vil fremover stå som ejer af de af ham etablerede klaplåger og hegn? Han ser gerne etableret forbud mod hunde af hensyn til fårene. I Nordsjælland ydes ved fredning af agerjord op til 100.000 kr. pr. ha. i modsætning til den her gældende takst på 30.000 kr./ha. Landbrugsstøtten vil bortfalde, hvis fredningen gennemføres, hvilket vil sige et tab på 630.000 kr. Hvis han ikke har ret til omlægning af driften, vil han være udelukket fra at producere vinterfoder til dyrene.

Henrik Jensen, entreprenør med arbejde på Orø, mente, at forslaget er overflødigt, da det foreslåede stiforløb vil være utilgængeligt og i øvrigt særdeles dyrt i vedligeholdelse, ligesom det kan ødelægge fugleområder.

Hanne Heiselberg, lodsejer nr. 33, gav udtryk for ikke at være imod fredning som sådan, men det planlagte stiforløb er overflødigt, da de eksisterende stier fungerer uden at forstyrre fuglelivet. Hun spurgte, om DN har haft kontakt med Dansk Ornitologisk Forening.

John Porting, lodsejer nr. 13, Hegnegården, spurgte, hvorfor der skal en ekstra sti langs skoven og i vandkanten. Hegnegårdens P-plads kan anvendes og bliver anvendt af offentligheden dagligt. Der bliver med forslaget trukket rammer ned over hovedet uden dialog i modsætning til det glimrende samarbejde med kommunen. Han går ind for fredning, der bevarer, men ikke hvis det ødelægger naturen, hvilket er tilfældet i denne sag.

Carsten Lambrecht fra DN's lokale afdeling oplyste, at fredningen er i høj grad er begrundet i botaniske forhold, herunder også på Næsset.

Formanden oplyste, at referatet fra mødet i dag vil blive lagt på nævnets hjemmeside.

Såfremt man ønsker sit eventuelle skriftlige indlæg lagt på nævnets hjemmeside, bedes dette oplyst ved fremsendelsen af indlægget til nævnet.

Formanden afsluttede mødet kl. 13.00.

Der foretoges herefter besigtigelse 3 forskellige steder.

Besigtigelsen sluttet kl. 14.40.

Ole Stryhn
formand

Kopi til:

Niels Svenning Larsen, Anneksgården 5, Orø, 4300 Holbæk
Torben Jensen, Østre Færgevej 36, Orø, 4300 Holbæk
Jeanette Grøn og Lars Bleg Jensen
Fors Spildevand Holbæk A/S, fors@fors.dk, Tåstrup Møllevej 5, 4300 Holbæk
Østre Færge A/S, info@oestrefaerge.dk, bogholder@oestrefaerge.dk
Industrivej 22, 4050 Skibby
Susanne Arason Marstal, Snerlevej 16, 4300 Holbæk
Fritz Oskar Wilhelm Møllnitz, Olufsmindevej 11, Gamløse. Orø, 4300 Holbæk
Helle Nielsen, Lars Foverskov, Nørrestængevej 16, Orø, 4300 Holbæk
Susanne Lykke Petersen, Bybjerggårdsvej 5, Orø, 4300 Holbæk
Annette Haagen, Claus Christiansen, Bybjerggårdsvej 3, Orø, 4300 Holbæk
Naturstyrelsen Vestsjælland, Mantzhøj, Ulkerupvej 1, 4500 Nykøbing Sj.
Marliese Wessels, Claus Ole Jørgensen, Langdal 4, Orø, 4300 Holbæk
Jette Maja Porting, Næsbyvej 22, Hegnegården, Orø
4300 Holbæk
John Porting, Næsbyvej 28, Orø, 4300 Holbæk
Birthe Holten, Lars Holten, Kokkedalsvej 1, 2970 Hørsholm
Erik Møller, Næsby Gade 5, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Grethe Kokholm, Enghavegårdsvej 2, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Erik Arne Jensen, Enghavegårdsvej 3, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Charlotte Seiberg, Sven Jensen Seiberg, Næsgårdsvej 12, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Hanne Stissing Heiselberg, Tue Heiselberg, Ny Kongensgade 20, 4. tv.
1557 København V
Berit Bach, Magnoliavej 3, 3. th, 2000 Frederiksberg
Henning Deurell, Enghaven 31, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Trine Ring Ibsen, Ordrupvej 98 A, 4. tv, 2920 Charlottenlund
Erik Martin Gravgaard, Askevænget 33, 1. tv, 2830 Virum
Aase Møller, Svend Aage Pedersen-Ebbe, Enghaven 27, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Kirstine Mathiesen, Christian Engell, Ingemannsvej 20 B, st, 1964 Frederiksberg C
Jan Steffen Christensen, Nyrupvej 19 C, 4296 Nyrup
Niels Nørbygaard, Kong Valdemars Vej 73 E, 4000 Roskilde
Ann Duwe Konnerup, Niels Duwe Konnerup
Møllehaven 22, 3550 Slangerup
Merete Susanne Augustesen, Lars Swartz Augustesen, Tolstrupvej 29 F, 4330 Hvalsø
Jean Lavinia Hald Jensen, Christian Hald Jensen,
Lindebakken 16, 3460 Birkerød
Jette Andersen Bonde, Flemming Bonde, Nyholms Alle 70, 2610 Rødovre
Grundejerforeningen Enghaven Orø, v/ Ove Sørensen, Lucernevej 349, 2610 Rødovre

Anja Egede Bjødstrup, Morten Silcowitz-Hansen
Peter Holms Vej 21, 3., -3, 2450 København SV
Grundejerforeningen Orøgård
Mette Terp Ottesen, Christian Gaardboe Ottesen, Skt. Hans torv 30, 1. th,
2200 København N.
Lis Petersen, Rosenørns Allé 10, 6. tv, 1634 København V
Jette Bartholdy Weygaard, Johnny Weygaard,
Jægerstræde 44, 2750 Ballerup
Reene Jensen, Holsteinsgade 34, 1. th., 2100 København Ø
Ymme Yvonne Lillelund Sloth, Petuniavej 14, 3450 Allerød
Michael Lillelund Petersen, Bygaden 16, 4293 Dianalund

Gunner Nielsen, Benedikte Alle 34, 2690 Karlslunde
Niels Jørgen Nowicki, Tagensvej 225, 2. th, 2400 København NV
Flemming Bohnen-Jespersen, Fasanstien 25, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Ole Beuchert Olesen, Kofoed Anchers Vej 1 B, 3060 Espergærde
Torben Ulrik Larsen, Onsved Huse 4, 4050 Skibby
Tata Marion Ringberg, Odensevej 185, 5600 Faaborg
Dorte Sørensen, Bartholinsgade 9, 3. tv, 1356 København K
Per Svensson, Engvej 1, 4400 Mørkøv
Hanne Nielsen, Benedikte Alle 34, 2690 Karlslunde
Henrik Peter Petersen, Hermodsvej 8, Benløse, 4100 Ringsted
Erik Arne Jensen, Enghavegårdsvej 3, Næsby, Orø, 4300 Holbæk
Heidi Fog, Karsten Fog, Store Valbyvej 173, Himmelev, 4000 Roskilde
Ole Mogens Falck, Trehøjevej 45, Egholm, 4070 Kirke Hyllinge
egholmuseum@gmail.com
Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk, odsherred@dn.dk, Henrik Jørgensen, hej@dn.dk
Miljøministeriet, mst@mst.dk
Else Marie Stamphøj, ems@mst.dk
Lars Thiim, landth@mst.dk
Holbæk kommune, milee@holb.dk, vaekstogbaeredygtighed@holb.dk
Dansk Ornitologisk forening, natur@dof.dk, holbaek@dof.dk
Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk,
Region Sjælland, naturmiljo@regionsjaelland.dk
Nordvestnyt Holbæk, nordvestnyt.red@sn.dk
Orø Nyt, redaktionen@oroenyt.dk
Rolf Dejløw
Gunner Nielsen
Peter Sejersen